

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA STAROGARD GDAŃSKI
z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1456 z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Starogard Gdański.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Starogard Gdański

Anna Benert

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, 1907 i 1940.

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 858, 1044 i 1572.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Starogard Gdański

z dnia 2025 r.

GMINNY PROGRAM OSŁONOWY
„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
NA ROK 2025 W STAROGARDZIE GDAŃSKIM

Wstęp

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia, mających na celu zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania. Celem Programu jest wsparcie finansowe gmin w zakresie zapewnienia usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 stanowi wytyczne dotyczące możliwości uzyskania przez gminy wsparcia finansowego w 2025 r. ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa.

Gmina Miejska Starogard Gdański realizowała przyjęte w drodze uchwały programy osłonowe „Korpus Wsparcia Seniorów” od 2022 r. Program osłonowy realizowany był poprzez zakup 50 tzw. „opasek bezpieczeństwa” w 2022 r. i zakup obsługi systemu dla opasek w latach następnych.

1. Podstawa prawna programu

Podstawę realizacji Gminnego Programu Osłonowego "Korpus Wsparcia Seniorów” w Gminie Miejskiej Starogard Gdański na rok 2025, zwanego dalej „Programem”, stanowi art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1283 z późn. zm.) w związku z Programem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej zadaniem własnym gminy jest podejmowanie zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych.

Gminny Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 w Starogardzie Gdańskim, zwany dalej „Programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Gminą zachodzące procesy demograficzne oraz jest elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Program będzie realizowany w roku 2025 i obejmie swoim zasięgiem osoby w wieku 60 lat i więcej z terenu Gminy Miejskiej Starogard Gdański, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia i opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym im potrzebom.

Dzięki realizacji Programu świadczone seniorom wsparcie oraz działania podejmowane w tym zakresie będą przebiegały sprawniej, a seniorzy zyskają poczucie bezpieczeństwa.

2. Cel Programu

Głównym celem programu jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów poprzez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. Obecne rozwiązania technologiczne dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Ta forma wsparcia seniorów, polegająca na zapewnieniu opieki na odległość za pomocą opaski bezpieczeństwa lub innego typu urządzenia bezpieczeństwa, o podobnej funkcjonalności jak opaska bezpieczeństwa, oparta jest na najnowszych rozwiązaniach cyfrowych w zakresie teleopieki. „Opieka na odległość” jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, które czasowo lub stale wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie dla osób samotnych, także tych, które

nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych. Opaska bezpieczeństwa połączona jest z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia - wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwi połączenie ze stale gotową do interwencji centralą.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi, adekwatną do konkretnego zgłoszenia. Opaska bezpieczeństwa stanowi także istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u osób, których stan zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Program wpisuje się w „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Starogard Gdański na lata 2017 - 2025” przyjętą Uchwałą Nr XLIII/412/2017 Rady Miasta Starogard Gdański z dnia 28 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2017 r. poz. 2855): Cel strategiczny 2. Aktywni Seniorzy, cel operacyjny 2.3. Rozwój usług społecznych dostosowanych do potrzeb osób starszych, ppkt 2) Wspieranie osób i rodzin zajmujących się seniorami w ich środowisku domowym.

3. Zakres podmiotowy i przedmiotowy Programu

Program będzie realizowany w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Miejskiej Starogard Gdański spełniający kryteria określone w ustawie o pomocy społecznej i uchwałach Rady Miasta Starogard Gdański umożliwiających realizację Programu, tj. seniorzy w wieku 60 lat i więcej, mający problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Do programu można zakwalifikować osoby spełniające kryteria w nim określone, nawet jeśli mają przyznane decyzją usługi opiekuńcze.

Gmina realizuje program osłonowy:

- 1) poprzez zakup obsługi systemu dla opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu realizowanego w 2022 r.,
- 2) poprzez zakup usługi wsparcia w postaci opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi,

Kosztom realizacji zadania jest wydatek, jaki ponosi gmina w związku z zakupem opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa oraz obsługi systemu.

Do zadań Gminy należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w gminie, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.

Gmina, w ramach wydatkowanych środków na realizację Programu jest zobowiązana do prowadzenia zestawienia dowodów księgowych potwierdzających wydatkowane środki, zgodnie przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

Gmina zobowiązuje się do umieszczania logo Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na zakupionych „opaskach lub innych urządzeniach bezpieczeństwa” jak i na ich opakowaniu, proporcjonalnie do wielkości innych oznaczeń, w sposób zapewniający jego dobrą widoczność.

Opis usługi:

W ramach Programu seniorom w wieku 60 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa wyposażonych w następujące funkcje:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,

- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).
- funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzka.

Gmina określa funkcje „opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa” w przeprowadzanym postępowaniu wyboru realizatora.

„Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa” powinny być połączone z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na urządzeniu, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

„Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa” pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 60 lat i więcej powinny być jak najprostsze w obsłudze. Gmina przy wyborze wykonawcy uwzględnia także jakościowy aspekt usługi.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (np. ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), godzinach pracy Ośrodka poprosić o interwencję pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

Wydatkami kwalifikowalnymi będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- zakup lub dzierżawa opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa do świadczenia usługi „opieki na odległość”,
- zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centralę monitoringu,
- przyznanie, zgodnie z przyjętym w danej jednostce regulaminem wynagradzania, dodatków do wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej lub jednostek samorządu terytorialnego bezpośrednio realizujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby osób w wieku 60 lat i więcej w tym zakresie,
- koszt szkoleń dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej lub jednostek samorządu terytorialnego w zakresie obsługi systemu opieki na odległość, w przypadku gdy są oni bezpośrednim realizatorem przedmiotowej usługi,
- działania promocyjno-informacyjne, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej,
- zakup drobnych materiałów biurowych (np. papier do drukowania umów użyczenia opasek),
- zakup nowych urządzeń dla dotychczasowych użytkowników opasek z uwagi na brak możliwości ich naprawy w ramach gwarancji (sprzęt użytkowany ponad 2 lata lub niekwalifikujący się do naprawy ze względu na stan techniczny),
- koszty napraw pogwarancyjnych (jeżeli koszt naprawy nie przewyższa kosztu zakupu nowego sprzętu).

Podmioty realizujące Program

1. Koordynatorem Programu jest Prezydent Miasta Starogard Gdański.
2. Realizatorem Programu w systemie pomocy społecznej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Do zadań Gminy należy:
 - 1) koordynacja, monitorowanie oraz nadzór nad realizacją programu w gminie;
 - 2) rozeznanie potrzeb seniorów w wieku 60 lat i więcej w danej gminie;
 - 3) przyjęcie uchwałą programu osłonowego na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej;
 - 4) złożenie do właściwego wojewody, za pośrednictwem CAS, zapotrzebowania na środki uwzględniając liczbę osób w wieku 60 lat i więcej oraz potrzeby występujące w danej gminie;
 - 5) przekazanie wojewodzie rocznego sprawozdania z realizacji programu;
 - 6) wypełniania obowiązku informacyjnego, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące

zadania finansowane lub dofinansowane z dotacji celowej budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 953 z późn. zm.);

4. Finansowanie Programu

Gmina Miejska Starogard Gdański uzyska wsparcie finansowego w ramach programu na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych programem, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

Wojewoda na podstawie złożonego przez Gminy zapotrzebowania przekazuje dotację na realizację programu. Niewykorzystana kwota dotacji podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie o finansach publicznych.

5. Monitoring Programu

1. Roczne sprawozdanie z realizacji programu Prezydent Miasta Starogard Gdański przekazuje do Wojewody Pomorskiego w terminie do dnia 30 stycznia 2026 r.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia m.in.:

- rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach programu;
- koszt realizacji usługi wsparcia;

poziom korzystania z opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów poprzez opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa do centrali obsługującej opaski lub inne urządzenia bezpieczeństwa.

Uzasadnienie

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1283 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem do zadań własnych gminy należy między innymi podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia poprzez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, poprawę poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dzięki dostępowi do tzw. „opieki na odległość”.

Program wykorzystuje nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Ta forma wsparcia seniorów, polegająca na zapewnieniu opieki na odległość za pomocą opaski bezpieczeństwa lub innego typu urządzenia bezpieczeństwa, o podobnej funkcjonalności jak opaska bezpieczeństwa, oparta jest na najnowszych rozwiązaniach cyfrowych w zakresie teleopieki. Teleopieka stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Stanowi także istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u osób, których stan zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Program będzie realizowany od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. Gminy, które przystąpią do realizacji programu uzyskają finansowe wsparcie z dotacji celowej z budżetu państwa na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do 80% przewidywanych kosztów całkowitego zadania.

Całkowity koszt realizacji programu wynosi 37.250 zł, kwota dofinansowania 27.600 zł, wkład własny 9.650 zł.